

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 14 maja 2018 r.

Poz. 896

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 27 kwietnia 2018 r.

w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni

Na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985 oraz z 2018 r. poz. 650 i 700) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie;
- 2) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych;
- 3) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
- 4) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się ogrzewalnie.

§ 2. 1. Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie, jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych, jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

3. Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

4. Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się ogrzewalnie, jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: *E. Rafalska*

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2329).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni (Dz. U. poz. 953), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 6 ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 700).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. (poz. 896)

Załącznik nr 1

**MINIMALNY STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W NOCLEGOWNIACH
ORAZ MINIMALNY STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZĄ SIĘ NOCLEGOWNIE**

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Noclegownia czynna jest cały rok, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach: od 1 października do 31 marca od 18 ⁰⁰ do 8 ⁰⁰ , od 1 kwietnia do 30 września od 19 ⁰⁰ do 7 ⁰⁰
Forma świadczonej usługi	Tymczasowe schronienie w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C
Zakres usług	Umożliwienie spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju
	Umożliwienie skorzystania z prysznica oraz wymiany odzieży
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany
	Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w placówce
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w placówce	Liczba miejsc nie większa niż 100
Liczba osób w pomieszczeniach noclegowych	Nie więcej niż 20 osób w jednym pomieszczeniu
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu noclegowym	Nie mniej niż 3 m ² /osobę. W pomieszczeniach z łózkami piętrowymi nie mniej niż 2 m ² /osobę
Wyposażenie pomieszczeń noclegowych	Pomieszczenia noclegowe z co najmniej 1 otwieranym oknem na pomieszczenie lub wentylacją przewidzianą dla pomieszczeń mieszkalnych bez otwieranych okien. Pomieszczenia noclegowe ze swobodnym dostępem do łóżek. Miejsca do spania wyposażone w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc)
Sanitariaty	Urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, miska ustępowa – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, umywalka – 1 dla 5 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych oraz indywidualnych rozmów z osobami bezdomnymi
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę ubrań
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny
Pralnia	Wydzielone pomieszczenie wyposażone co najmniej w 1 pralkę dla 30 osób

Załącznik nr 2

**MINIMALNY STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W SCHRONISKACH
DLA OSÓB BEZDOMNYCH ORAZ MINIMALNY STANDARD OBIEKTÓW,
W KTÓRYCH MIESZCZĄ SIĘ SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH**

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Schronisko świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu
Forma świadczonej usługi	Możliwość całodobowego przebywania w schronisku, w tym zapewnienie miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C
Zakres usług	Umożliwienie spożycia posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju
	Umożliwienie skorzystania z prysznica, wymiany odzieży. Umożliwienie prania i suszenia odzieży
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany
	Zapewnienie informacji o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu
	Zapewnienie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności. Wzmacnianie aktywności społecznej może być realizowane m.in. przez: – trening umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, – trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów, – uczestnictwo w grupach wsparcia. Uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności może być realizowane m.in. przez: – zajęcia przygotowujące do podjęcia zatrudnienia, – trening gospodarowania własnym budżetem, – trening prowadzenia gospodarstwa domowego, – uczestnictwo w zajęciach centrum lub klubu integracji społecznej
	Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. Ponadto w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W porze nocnej powinna być w schronisku zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w schronisku	Liczba miejsc nie większa niż 80
Liczba osób w pomieszczeniach mieszkalnych	Nie więcej niż 10 osób w jednym pomieszczeniu
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym	Nie mniej niż 4 m ² /osobę. W pomieszczeniach z łózkami piętrowymi nie mniej niż 3 m ² /osobę
Wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych	Pomieszczenia mieszkalne mają co najmniej 1 okno, zapewniają swobodny dostęp do łóżek wyposażonych w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc) oraz dostęp do szafy

Sanitariaty	Urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, miska ustępowa – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, umywalka – 1 dla 5 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych
Kuchnia do sporządzania indywidualnych posiłków	Wydzielone pomieszczenie do samodzielnego przygotowywania posiłków wyposażone w co najmniej jedną kuchenkę i lodówkę oraz szafki kuchenne
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych
Pralnia i suszarnia	Pomieszczenie na pralnię i suszarnię, wyposażone w co najmniej jedną pralkę na 30 osób. W przypadku gdy schronisko nie posiada suszarni, zapewnia dostęp do co najmniej jednej suszarki elektrycznej na 30 osób
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę ubrań
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny
Pokój spotkań indywidualnych	Wydzielone pomieszczenie do spotkań indywidualnych
Pracownia komputerowa	Wydzielone pomieszczenie lub jego część, wyposażone w komputer z dostępem do Internetu

Załącznik nr 3

MINIMALNY STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W SCHRONISKACH
DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI
ORAZ MINIMALNY STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZĄ SIĘ SCHRONISKA
DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Schronisko świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu
Forma świadczonej usługi	Możliwość całodobowego przebywania w schronisku, w tym zapewnienie miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C
Zakres usług	Umożliwienie spożycia posiłku w pokoju mieszkalnym, a w razie potrzeby – karmienie. Dostęp do pomieszczenia umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju
	Umożliwienie skorzystania z prysznicy, wymiany odzieży. W miarę potrzeby pomoc w myciu, kąpaniu i ubieraniu
	Opieka higieniczna. Zapewnienie usług opiekuńczych w wydzielonym pomieszczeniu lub w pokoju mieszkalnym, jeżeli łóżko jest oddzielone zasłoną
	Umożliwienie prania i suszenia odzieży
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany
	Niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych
	Zapewnienie pomocy w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących na podstawie odrębnych przepisów
	Zapewnienie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej. Wzmacnianie aktywności społecznej może być realizowane m.in. przez: – trening umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, – trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów, – uczestnictwo w grupach wsparcia
	Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 15 osób przebywających w schronisku. Ponadto w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W porze nocnej powinna być w schronisku zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 40 osób
STANDARD OBIEKTU	
Warunki techniczne obiektu	W schronisku zapewnia się: – dostęp do budynku dla osób niepełnosprawnych, – w budynkach wielokondygnacyjnych bez dźwigów osobowych – pokoje mieszkalne oraz inne pomieszczenia (sanitariaty, jadalnia/świetlica) usytuowane na parterze
Liczba miejsc w schronisku	Liczba miejsc nie większa niż 80

Liczba osób w pomieszczeniach mieszkalnych	Nie więcej niż 6 osób wymagających usług opiekuńczych w jednym pomieszczeniu
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym	Nie mniej niż 5 m ² /osobę
Wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych	Pomieszczenia mieszkalne mają co najmniej 1 okno, zapewniają swobodny dostęp do łóżek wyposażonych w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc) oraz dostęp do szafy. Pomieszczenia mieszkalne wyposażone w: - łóżko parterowe, krzesło, szafkę nocną – po 1 sztuce dla każdej osoby, - stół, szafę – co najmniej jedna sztuka na każdy pokój
Sanitariaty	Sanitariaty wyposażone stosownie do potrzeb osób korzystających z tych pomieszczeń m.in. w: - urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, - miskę ustępową – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, - pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, - umywalkę – 1 dla 5 osób. Przynajmniej 1 sanitariat (lub jego część) wyposażony w urządzenie natryskowe, umywalkę i miskę ustępową, dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomieszczenie sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych
Kuchnia	Pomieszczenie do przygotowywania posiłków lub porcjowania i wydawania
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych
Pralnia i suszarnia	Pomieszczenie na pralnię i suszarnię, wyposażone w co najmniej jedną pralkę na 30 osób. W przypadku gdy schronisko nie posiada suszarni, zapewnia dostęp do co najmniej jednej suszarki elektrycznej na 30 osób
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę ubrań
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny
Pokój spotkań indywidualnych	Wydzielone pomieszczenie do spotkań indywidualnych, z dostępem do Internetu, które również może pełnić rolę pracowni komputerowej

Załącznik nr 4

**MINIMALNY STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W OGRZEWALNIACH
ORAZ MINIMALNY STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZĄ SIĘ OGRZEWALNIE**

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Ogrzewalnia świadczy usługi w okresie od 1 października do 30 kwietnia, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 18 ⁰⁰ do 8 ⁰⁰ lub przez całą dobę – jeżeli na terenie gminy nie funkcjonuje noclegownia
Forma świadczonej usługi	Możliwość ogrzania się w pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 18°C
Zakres usług	Zapewnienie gorącego napoju
	Umożliwienie wymiany odzieży
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany
	Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w ogrzewalni
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w ogrzewalni	Liczba miejsc nie większa niż 50
Liczba miejsc siedzących w pomieszczeniach pobytowych	Nie więcej niż dla 25 osób w jednym pomieszczeniu
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu pobytowym	Nie mniej niż 2 m ² /osobę
Wyposażenie pomieszczeń pobytowych	Osoba przebywająca w ogrzewalni ma zapewnione miejsce siedzące w postaci krzesła o łatwo zmywalnej powierzchni
Sanitariaty	Miska ustępowa – 1 dla 20 kobiet oraz 1 dla 30 mężczyzn, pisuar – 1 dla 30 mężczyzn, umywalka – 1 dla 20 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych oraz indywidualnych rozmów